

DECIZIE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală și Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către Sîrghii Valentina,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către banca comercială „Moldova – Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva lui Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina cu privire la deposedarea și vînzarea bunului ipotecat,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de către Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina a fost respinsă ca neîntemeiată și restituită cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare,

c o n s t a t ă :

La 22 octombrie 2014, BC „Moldova – Agroindbank” SA s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina cu privire la deposedarea și vînzarea bunului ipotecat.

În motivarea acțiunii a indicat că, conform contractelor de credit nr. S110058 din 25.05.2011 și nr. S110213 din 22.08.2011, Sîrghi Sergiu a primit de la BC „Moldova - Agroindbank” SA, filiala nr. 31 Chișinău, credite în sumă de 350 000 lei și, respectiv în sumă de 115 000 lei, cu termenul final de rambursare 20.05.2031 pentru primul credit și 15.08.2031 pentru al doilea credit.

Afirmă reclamanta că, pentru asigurarea rambursării creditelor primite și achitării dobînzii calculate pentru utilizarea lor, Sîrghi Sergiu, Valentina Sîrghii și Sîrghii Filip au ipotecat băncii, conform contractului de ipotecă nr. S110058-a din 26.05.2011 în redacția acordului adițional la contractul nr. S110123-a din 22.08.2011, un bun imobil, în sumă de 648 000 lei.

Susține reclamanta, că Sîrghi Sergiu nu-și onorează obligațiile contractuale privind rambursarea creditelor primite și achitarea dobînzii calculate pentru utilizarea lor, încălcînd astfel prevederile contractelor de credit menționate și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor (art. 572 Cod civil).

Conform prevederilor subpct. 2.1 lit.f) al contractului de ipotecă nr. S110058-a din 26.05.2011, în caz de neachitare de către Sîrghi Sergiu a creditului, dobînzii aferente și altor plăți în termenele stabilite de contractul de credit, creditorul ipotecar

are dreptul să-și execute dreptul la ipotecă asupra bunului ipotecat conform legislației în vigoare.

Menționează reclamanta că, în termenul fixat de bancă în preaviz, n-a fost achitată datoria față de bancă și n-a fost transmis benevol băncii în posesiune bunul ipotecat pentru a fi vândut, motiv pentru care a fost sesizată instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Solicită reclamanta BC „Moldova – Agroindbank” SA, transmiterea în posesia BC „Moldova - Agroindbank" SA, pentru a fi vândut, apartamentul nr. 3 cu suprafața 131,8 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. Constructorilor 74/2 înregistrat în Registrul bunurilor imobile la OCT Chișinău, filiala ÎS" Cadastru" sub nr. cadastral 0100401.120.01.003, cu evacuarea lui Sîrghi Sergiu, Valentinei Sîrghii, Sîrghii Filip și a bunurilor din imobilul transmis în posesia BC „Moldova - Agroindbank" SA și încasarea în mod solidar din contul lui Sîrghi Sergiu, Valentina Sîrghii, Sîrghii Filip în beneficiul BC „Moldova - Agroindbank" SA a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în sumă de 2559,41 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, la 20 noiembrie 2014, reprezentantul reclamantei BC „Moldova - Agroindbank" SA a înaintat instanței cerere de concretizare a pretențiilor, solicitînd transmiterea de la Sîrghi Sergiu, Sîrghii Valentina în posesia băncii, pentru a fi vândut, apartamentul nr. 3, amplasat în mun. Chișinău, str. Constructorilor 74/2, cu evacuarea acestora și a bunurilor din imobilul menționat; încasarea în mod solidar din contul lui Sîrghi Sergiu, Sîrghii Valentina în beneficiul băncii, a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii în sumă de 3059,41 lei (f.d.90), din considerentul, că pîrîtul Sîrghii Filip a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces din 28.01.2014 (f.d.86).

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 noiembrie 2014, cererea de chemare în judecată depusă de către BC „Moldova - Agroindbank" SA a fost admisă integral, fiind dispusă transmiterea silită de la debitorii ipotecari Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina în posesia creditorului ipotecar BC „Moldova - Agroindbank" SA, bunul ipotecat care constă din: apartamentul nr.3, situat pe str. Constructorilor, 74/2, mun. Chișinău, cu numărul cadastral 0100401.120.01.003, cu suprafața de 131,8 m.p., ce aparține cu drept de proprietate lui Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina, estimat de părți la suma de 500 000 lei, pentru comercializare și stingerea datoriei lui Sîrghi Sergiu, cu evacuarea debitorilor și a tuturor persoanelor care locuiesc în acest apartament și a bunurilor lor, fără acordarea acestora a altui spațiu locativ. Suplimentar, s-a încasează în mod solidar din contul lui Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina în beneficiul BC „Moldova - Agroindbank" SA, suma de 2 559, 41 lei, cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii în judecată și suma de 500 lei cu tîltu de cheltuieli pentru onorariul executorului judecătoresc, iar în total suma de 3 059,41 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 29 mai 2015, Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 27 noiembrie 2014, solicitînd admiterea acestuia, repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea depusă de către BC „Moldova - Agroindbank" SA să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de către Sîrghi Sergiu și Sîrghii

Valentina a fost respinsă ca neîntemeiată și restituită cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la 11 iulie 2016, Sîrghii Valentina a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Susține recurenta că, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cît și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție, fapt ce în prezenta speță nu se atestă (f.d.148-149).

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată a fost pronunțată la 25 mai 2016 (f.d.141), iar recursul a fost depus la 11 iulie 2016 (f.d.148).

Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanța de recurs constată că recursul înaintat de către Sîrghii Valentina a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sîrghii Valentina urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Sîrghii Valentina rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, prin care cererea lui Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina privind repunerea în termenul de declarare a apelului a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, iar cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă tardiv.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanții nu au prezentat motive care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea respingerii cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirii cererii de apel ca fiind depusă tardiv, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărîrii instanței de fond a fost pronunțat la 27 noiembrie 2014, în prezența pîrîților – apelanți Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina (f.d.97) și, recepționat de către ultimii în aceeași zi – 27 noiembrie 2014, ceea ce se confirmă prin procesul-verbal și recipisa anexate la dosar (f.d.f.d.97,99).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel nemotivată înaintată de către Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina împotriva hotărîrii primei instanțe, a fost înregistrată la 29 mai 2015 (f.d.107).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 CPC, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 28 noiembrie 2014, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărîrii contestate și a expirat la 27 decembrie 2014, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, cu toate acestea, apelul nemotivat a fost depus abia la 29 mai 2015, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Referitor la argumentul recurente Sîrghii Valentina precum că, apelul a fost depus tardiv din vina avocatului cu care a încheiat contract de asistență juridică și pe care l-a împuternicit de a depune cererea de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, astfel dînsa nu poartă răspundere pentru acțiunile reprezentantului său, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ îl consideră a fi neîntemeiat și care urmează a fi respins.

Or, potrivit art. 75 alin. (4) CPC, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului fiind echivalentă culpei părții.

Plus la aceasta, instanța de recurs menționează că, ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță, fapt, însă, ignorat cu desăvîrșire de către recurenta Sîrghii Valentina.

La caz, Sîrghii Valentina nu a fost lipsită de dreptul și posibilitatea să depună apel nemotivat, pentru a se încadra în termenul legal de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii și după redactarea hotărîrii de către instanța de judecată să prezinte apel suplimentar, cu indicarea motivelor de fapt și de drept.

Aici se menționează că, recurenta Sîrghii Valentina prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, avînd în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina în termen, se va încălca principiul securității raporturilor juridice,

garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În context, instanța de recurs amintește că:

- art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, reglementează că, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.
- art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă prevede că, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.
- art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac, *cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei*, în carte înalța Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Sîrghii Valentina.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către banca comercială „Moldova – Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva lui Sîrghi Sergiu și Sîrghii Valentina cu privire la deposedarea și vînzarea bunului ipotecat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi